

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120205882
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4120205882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobkyne: Q. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária Sidor a partneri, s. r. o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15. marca 2021 č. k. 19Csp/45/2020-147 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 21. 05. 2020 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 eur. V žalobe uviedla, že dňa 29. 05. 2015 so žalovaným uzavrela spotrebiteľskú zmluvu č. 8500117326, na základe ktorej jej žalovaný poskytol spotrebiteľský úver. Zmluva sa na podnet žalobkyne stala predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 14Csp/101/2018, v ktorom bolo súdom zistené, že v predmetnej zmluve absentujú obligatórne zákonné náležitosti, v dôsledku čoho je úver zo zmluvy bezúročný a bez poplatkov. V uvedenom konaní súd zároveň uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté. Vzhľadom na uvedené konanie už nemôže byť sporné, že žalovaný porušil práva žalobkyne a ani to, že žalobkyňa bola úspešná v uplatnení svojich práv. Žalobkyňa poukázala na satisfakčnú, preventívnu i sankčnú funkciu primeraného zadostučinenia. Pokiaľ ide o uplatnenú sumu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300 eur, považovala ju za adekvátnu aj vzhľadom k tomu, že jej reálne hrozila ujma v celkovej výške 2.073,84 eura (suma 3.423,84 eura, ktorú bola povinná žalobkyňa splatiť - suma istiny, ktorú jej žalovaný reálne poskytol 1.350 eur = 2.073,84 eura). Reálne bola žalobkyni spôsobená ujma vo výške 1.595,22 eura ako súdom sumárne v označenom konaní priznané bezdôvodné obohatenie. Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránila svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore

so zákonom. Žalobkyňa ako spotrebiteľ sa pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesla benefit aj pre ostatných spotrebiteľov. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť (aj privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru. Žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné náležitosti. Žalobkyňa mala snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktovala žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o vydanie bezdôvodného obohatenia s cieľom vec mimosúdne vyriešiť, žalovaný však ostal pasívny. Žalobkyňa mala snahu zabrániť aj vzniku tohto sporu a žalovaného kontaktovala zaslaním predsporovej výzvy, žalovaný však zostal opäť pasívny. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané porušenie práv žalobkyne, o čom svedčí jej úspech v spore v základnom konaní pred Okresným súdom Nitra sp. zn. 14Csp/101/2018 vo veci vydania bezdôvodného obohatenia. Už toto základné konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z konania vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 14Csp/101/2018 mal súd preukázané, že žalovaný v úverovej zmluve uzavretej so žalobkyňou neuviedol zákonom požadované údaje. Tieto údaje nie sú len „formálnymi nedostatkami zmluvy“, ale ide o zákonom predpísané povinné náležitosti zmluvy a je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa (žalobkyne), pokiaľ zmluva o úvere takéto náležitosti neobsahovala. Zmyslom a účelom uvádzania obligatórných náležitostí v zmluvách o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi informácie o úvere, jeho parametroch, umožniť mu, aby porovnal, či je pre neho úver výhodný alebo nie a umožniť mu tak získať prehľad o úverovom produkte veriteľa. Je zrejmé, že žalovaný porušil ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. tým, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalobkyňi úver, neuviedol zákonom predpokladané náležitosti, resp. uviedol ich nesprávne. Z konania vedeného súdom pod sp. zn. 14Csp/101/2018 jednoznačne vyplynulo, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy so žalobkyňou nepostupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou a voči žalovanej žiadal zaplatenie peňažného plnenia, na ktoré nemal nárok. Takýmto konaním žalovaný poškodzoval práva žalobkyne ako spotrebiteľky, ktorá bola nútená až do právoplatného skončenia predmetného konania žiť v právnej neistote. Žalobkyňa sa v uvedenom konaní musela brániť i návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, aby docielila pozastavenie vykonávania zrážok zo mzdy, ktorými sa žalovaný voči žalobkyňi dožadoval plnením, na ktoré ani nemal nárok. Žalobkyňa si aktívne uplatňovala svoje práva ako spotrebiteľka v uvedenom konaní a bola úspešná. Samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30. 01. 2019. Súd mal z konania vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 14Csp/101/2018 jednoznačne preukázané, že žalobkyňa preukázala, že súd v jej prospech judikoval konkrétny nárok z porušenia práva, v danom prípade nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uvedené znamená, že žalobkyňa úspešne voči žalovanému uplatnila porušenie práva, čím podľa názoru súdu preukázala splnenie podmienok stanovených v ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Základ nároku žalobkyne je tak nepochybne daný. V danom prípade mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobkyňi reálne vznikla ujma spočívajúca v tom, že zaplatila žalovanému i peňažné prostriedky, ktoré mu vzhľadom na právne posúdenie úveru zo zmluvy ako úveru bezúročného a bez poplatkov zaplatiť nemusela. Súd mal preukázané, že žalobkyňi bola reálne poskytnutá suma peňažných prostriedkov vo výške 1.350 eur, pričom žalobkyňa žalovanému zaplatila minimálne o sumu 1.595,28 eura viac ako bola povinná. Uvedená suma bola žalobkyňi priznaná súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 14Csp/101/2018 titulom bezdôvodného obohatenia. Tento nárok bol žalobkyňi v spomínanom konaní právoplatne priznaný, avšak len z dôvodu, že takéto konanie voči žalovanému iniciovala a svojich práv sa na súde domáhala. Nebolo sporným, že žalobkyňa ako osoba bez právnického vzdelania musela vyhľadať odborné právne poradenstvo, iniciovať súdne konanie, byť až do jeho právoplatného skončenia v právnej neistote. Ochrany svojich práv sa žalobkyňa ako spotrebiteľka domáhala práve voči nepochybne ekonomicky i právne silnejšiemu subjektu. Súdu je z úradnej činnosti známe, že žalovaný sa opakovane dopustil vo vzťahu k spotrebiteľom takého konania, kedy v zmluvách o spotrebiteľskom úvere neuvádzal ich obligatórne náležitosti, a to aj napriek tomu, že ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov bol povinný vo vzťahu k spotrebiteľom postupovať s primeranou odbornou starostlivosťou. V tomto konaní sa žalobkyňa voči žalovanému dožadovala priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur, teda sumy, ktorá nepredstavuje ani jednu pätinu z výšky spôsobenej ujmy. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby vadne konal. Zároveň by na žalovaného mala pôsobiť aj preventívne a v budúcnosti ho odradiť od ďalšieho

prípadného porušovania práv spotrebiteľov. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa v konaní preukázala splnenie predpokladov stanovených v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., teda preukázala úspešné uplatnenie práva voči žalovanému na súde, suma, ktorej zaplata sa voči žalovanému domáhala, je podľa názoru súdu prvej inštancie primeraná, preto žalobe vyhovel. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP. V tomto spore bola plne úspešná žalobkyňa, ktorej súd voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100%).

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, namietajúc, že vykonaným dokazovaním neboli preukázané skutočnosti a odôvodnenie napádaného rozsudku ani neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 300 eur. Z vymedzenia pojmu „primeraného finančné zadosťučinenie“ vyplýva, že slúži na vyrovnanie ujmy nemajetkového charakteru. V konaní ale neboli ani tvrdené a ani preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by osvedčili ujmu nemajetkového charakteru v rozsahu, ktorý by mal byť vyrovnaný sumou 300 eur. Uviedol, že súd prvej inštancie poukazuje na konanie vedené pod sp. zn. 14Csp/101/2018 a na to, že priznané finančné zadosťučinenie predstavuje ani nie pätinu zo spôsobenej finančnej ujmy. Takýto záver súdu je nesprávny, pretože okrem faktu, že finančné zadosťučinenie nie je ďalšou náhradou majetkovej ujmy, tak škodové nároky spojené alebo súvisiace s bezdôvodným obohatením (ktoré bolo vydané v konaní 14Csp/101/2018) boli uspokojené priznaním nároku na úrok z omeškania. Poukázal pritom na ustanovenie § 519 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie neuviedol žiadny záver na podklade vykonaného dokazovania, na základe ktorého by bolo preukázané, že došlo k vzniku ujmy, ktorá nebola ani nahradená úrokom z omeškania, a teda má byť nahradená sumou označenou ako „finančné zadosťučinenie.“ Tiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/241/2018 zo dňa 29. 11. 2019 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/110/2019 zo dňa 15. 07. 2020. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedla, že si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z bezdôvodného obohatenia, a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nej, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. V konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 14Csp/101/2018 bolo preukázané, že veriteľ porušil svoju povinnosť informovať spotrebiteľa úplne pravdivo o podstatných náležitostiach, resp. informáciách o spotrebiteľskom úvere. V dôsledku neakceptovateľného postupu dodávateľa zaplatila podstatne viac, než bolo jej povinnosťou. Táto skutočnosť sa odzrkadlila nepriaznivo aj v jej majetkovej sfére, prípadne majetkovej sfére jej rodiny. Reálne jej bola spôsobená ujma vo výške 1.595,22 eura ako súdom sumárne v označenom konaní priznané bezdôvodné obohatenie. Napriek uvedenému stavu sa žalovaný plnení domáhal i formou zrážok zo mzdy, preto bola nútená sa domáhať ochrany súdom v podobe návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Žalovaný porušil jej práva, v dôsledku čoho jej nevznikla len ujma majetková, ale i nemajetková ujma. Musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránila svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť (a i privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru, a teda k strate jej finančných prostriedkov. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. Ujma nepredstavuje len výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré bol žalovaný povinný vydať, ale s poukazom na celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom, vrátane odplaty za doplnkové služby, na ktoré ju žalovaný opakovane zaviazal zmluvami, a ktorú by žalovaný i reálne od nej získal, je potrebné uviesť, že si neuplatnila ani rozhodovacou praxou ustálené minimum. V dôsledku konania žalovaného bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje

do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. Výška požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna (ak nie podhodnotená - nepredstavuje ani 1/3 z výšky spôsobenej ujmy) skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov. Suma finančného zadosťučinenia 300 eur je plne opodstatnená s ohľadom aj na skutočnosť, že v predmetnom prípade nielen hrozilo, že žalovaný sa od nej na základe dohody o zrážkach zo mzdy bude domáhať plnení nad rámec istiny, na ktoré nemal nárok, ale k takémuto postupu žalovaný reálne pristúpil formou podania žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy jej zamestnávateľovi. Žalovaný neuviedol v rámci odvolania také dôvody, na základe ktorých by bolo potrebné zmeniť alebo zrušiť rozsudok prvostupňového súdu v rozsahu, v akom ho žalovaný napadol odvolaním. Napadnutý rozsudok považuje za správny, riadne odôvodnený, vychádzajúci z relevantnej právnej úpravy a výsledkov dokazovania. Navrhla ho ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu žalobkyne uviedol, že skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala niektoré podstatné náležitosti podľa zákona nepredstavuje porušenie výslovne formulovanej povinnosti dodávateľa. Skutočnosti udávané žalobkyňou nie sú dôvodom pre to, aby boli zohľadnené pri určovaní náhrady relatívnej satisfakcie. Tiež, ak by hroziaci následok viedol k vzniku škody, tak by bol vysporiadaný náhradou škody za predpokladu, že ho nekryje náhrada v podobe úrokov z omeškania. Žalobkyni bol úrok z omeškania uhradený, pričom žiadne skutočnosti o hroziacej alebo vzniknutej škode ani netvrdila.

5. Žalobkyňa v následnom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, dostatočne odôvodnený, sledujúci prevládajúcu názorovú líniu všeobecných súdov SR. Poukázala na judikatúru NS SR a na to, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, pretože táto ani nie je podmienkou na priznanie uvedeného nároku. Preto jej postačilo poukázať na okolnosti právneho vzťahu so žalovaným a jeho dôsledky, pričom tieto povinnosti si splnila. Závisí už potom iba od úvahy súdu, aby vzhľadom na tieto okolnosti priznal primeranú výšku finančného zadosťučinenia.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie vyčerpávajúco a presvedčivo odôvodnil.

7. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 20. 05. 2020 domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur, spolu s náhradou trov konania. V žalobe poukázala na to, že dňa 29. 05. 2015 uzatvorila so žalovaným spotrebiteľskú zmluvu č. 8500117326, na základe ktorej jej žalovaný poskytol spotrebiteľský úver. Zmluva sa z jej podnetu stala predmetom súdneho prieskumu v konaní pred Okresným súdom Nitra pod sp zn. 14Csp/101/2018, konkrétne v otázke prítomnosti podstatných náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd prejediaci aplikáciou ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch určil zmluvu, resp. úver z nej vyplývajúci ako bezúročný a bez poplatkov so súčasným uložením povinnosti žalovanému, vydať jej bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté. Ako žalobkyňa tak bola úspešná v uplatnení svojich práv spotrebiteľky. Dôvodnosť žaloby vo veci samej je teda daná tým, že splnila jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia - úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti v zmysle hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyni reálne (ak by ostala pasívna v bránení svojich majetkových práv) hrozila ujma v celkovej výške (3.423,84 eura ako suma, ktorú bola povinná splatiť - suma istiny, ktorú jej žalovaný reálne poskytol 1.350 eura) 2.073,84 eura, reálne jej bola spôsobená ujma vo výške 1.595,22 eura ako súdom sumárne priznané bezdôvodné obohatenie. Potom s prihliadnutím na závažné porušenie jej práv zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa úspešne domohla na súde, je toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia jej práv je suma 300 eur. Poukázala na to, že musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránila svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom; spolu so žalobou žiadala o vydanie neodkladného opatrenia, ktorému návrhu súd vyhovel a uložil žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu, ako spotrebiteľ sa pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a

právne silnejším dodávateľom, zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť (a i privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru, a teda k strate jej finančných prostriedkov; žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné náležitosti. Tiež uviedla, že mala snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktovala žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o vydanie bezdôvodného obohatenia s cieľom vec mimosúdne vyriešiť. Žalovaný však ostal pasívny. Tiež mala snahu zabrániť vzniku tohto sporu a rovnako kontaktovala žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o mimosúdne riešenie nesporného nároku na primerané zadostučinenie, žalovaný však ostal opäť pasívny. Mala tak za to, že požadovaná suma ňou uplatneného nároku plní všetky funkcie primeraného finančného zadostučinenia, a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a bude zároveň odmenou pre ňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne v jej slabšej ekonomickej a právnej situácii, ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu s ním.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

11. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petitom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

12. Prejednávajúc podané odvolanie žalovaného, s ohľadom na jeho rozsah a odvolacie dôvody, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie i správne odôvodnil, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

13. K podanému odvolaniu žalovaného, z hľadiska jeho odvolacích dôvodov, je potrebné uviesť, že toto nebolo spôsobilé privodiť zmenu, resp. zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v prospech žalovaného, a tak rozhodnúť v zmysle požiadavky odvolateľa.

14. Vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

15. Z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, na ktoré poukázal i súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vyplýva, že účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

16. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (3Obo 147/2007, 6 Obo 302/2006) vyplýva tiež v súvislosti s priznanou výškou finančného zadosťučinenia, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok. Je treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel“, resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca konaním žalovaného strpieť“.

17. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv v spotrebiteľskom vzťahu so žalovaným ako dodávateľom, keď v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14Csp/101/2018 súd vyhodnotil uzatvorenú spotrebiteľskú zmluvu ako zmluvu neobsahujúcu obligatórne zákonom požadované náležitosti, a tak poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni priznal nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.595,22 eura spolu s príslušenstvom. Žalobkyňa tak nesporne splnila predpoklad, ktorý zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené vymedzené kritéria priznania primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne na jeho priznanie je daný, a to v súdom prvej inštancie priznanej výške 300 eur, ktorá suma, s ohľadom na okolnosti tejto veci, spĺňa všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, keď i podľa názoru odvolacieho súdu má dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu, ako i dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalovaný pri svojej podnikateľskej činnosti nepostupoval v súlade s právnymi predpismi slúžiacimi na ochranu práv spotrebiteľa, nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predostrel žalobkyni formulárovú zmluvu neobsahujúcu obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej bol žalobkyni reálne poskytnutý úver vo výške 1 350 eur, pričom celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť, bola suma 3.423,84 eura. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach je preto nepochybná. Konanie žalovaného nesúce znaky porušovania práv spotrebiteľa s preukázateľne prítomnou značnou nerovnováhou práv a povinností zmluvných strán, v kontexte so žalobkyňou iniciovaným súdnym konaním, keď ako osoba neznalá práva za účelom ochrany jej práv vyhľadala právne poradenstvo a vstúpila do sporu s dodávateľom ako ekonomicky i právne silnejším subjektom, podľa názoru odvolacieho súdu privodilo reálne vykonaný zásah nielen do majetkových, ale i nemajetkových práv žalobkyne, ktorý zásah bol spôsobilý privodiť jej ujmu. Takéto konanie žalovaného spôsobilo žalobkyni diskomfort z dôvodu, že ako spotrebiteľka bola nútená domáhať sa ochrany práv na súde (aby tak naďalej neznižovala svoj majetok na úkor žalovaného, ktorý postupoval v rozpore so zákonom). Nebyť vyvinutej iniciatívy žalobkyne, táto by v dôsledku uzatvorenej zmluvy so žalovaným zaplatila navyše minimálne o 1 595,22 eura, resp. ešte viac, čo by predstavovalo vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, avšak bez toho, že by mu bola uložená povinnosť ho vydať. Len

súdny konaním v dôsledku vyvinutej aktivity žalobkyne táto dosiahla náležitú ochranu svojich práv. Potom priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia, tak ako uviedol súd prvej inštancie, je primeranou satisfakciou za stav, ktorý žalobkyňa v dôsledku konania žalovaného musela strpieť a plní i primeranú sankčnú funkciu vo vzťahu k žalovanému, pripomínajúc súdom prvej inštancie konštatované, že vzhľadom na okolnosti danej veci, táto výška primeraného finančného zadosťučinenia nepredstavuje ani 1/5 z výšky sumy, ktorú musela žalobkyňa nad rámec jej povinnosti žalovanému plniť. Poukaz žalovaného v podanom odvolaní na ustanovenie § 519 Občianskeho zákonníka je nenáležitý, keď toto ustanovenie súvisí s omeškaním dlžníka plniť a má sa ním na mysli všeobecná zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s omeškaním dlžníka a s tým, že veriteľ má nárok na náhradu škody spôsobenej omeškaním so splnením peňažného záväzku, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania. V prejednávanom prípade si žalobkyňa uplatnila nárok v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, t. j. právnej normy, ktorá dovršuje ochranu porušeného práva spotrebiteľa formou poskytnutia finančného zadosťučinenia, pričom z hľadiska právneho posúdenia aplikácie tohto zákonného ustanovenia niet žiadneho opodstatneného dôvodu akýmkoľvek spôsobom prihliadať na ustanovenie § 519 Občianskeho zákonníka, ktoré pojednáva o úplne inom inštitúte práva. V danom prípade i podľa názoru odvolacieho súdu boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia, tak ako jeho priznanie, vychádzajúc z okolností danej veci, správne odôvodnil súd prvej inštancie. Poukazujúc na vyššie uvedené odôvodnenie, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).